

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 12 (1426). 3 КВІТНЯ 1981 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ЗВЕРНЕННЯ

комсомольської організації історичного факультету
Одеського ордена Трудового Червоного Прапора
державного університету імені І. І. Мечникова
до студентської молоді міста Одеси

Ми, студенти-комсомольці історичного факультету Одеського державного університету, з піднесенням сприйняли підсумки історичного рішення ХХVI з'їзду КПРС, положення і висновки, зроблені у Звітній доповіді ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС товарищ Л. І. Брежнєв.

Розглядаючи рішення найвищого партійного форуму комуністів, як бойову програму діяльності комсомолу по виконанню ленінського заповіту «Вчитися комунізму», як керівництво у практичній роботі по-комуністичному вихованню радянської молоді у дусі віданості ідеалам комунізму, радянській Батьківщині, пролетарському інтернаціоналізму, відповідальності за історичну долю соціалізму і комунізму, комсомольська організація нашого факультету звертається до членів вузівських лекторських груп, до всієї молоді, що навчається, до студентської молоді міста Одеси із закликом розгорнути широке і глибоке вивчення, обговорення і пропаганду матеріалів і рішень ХХVI з'їзду КПРС у трудових колективах міста і області.

З ЦІЄЮ МЕТОЮ ЗОБОВ'ЯЗУЄМОСЬ:

— У трудових колективах міста і області прочитати протягом 1981 року 700 лекцій по пропаганді матеріалів ХХVI з'їзду партії, внуtriшньої і зовнішньої політики КПРС, ленінської теоретичної спадщини.

АКТИВНІШЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ТЗН

У прийнятих ХХV з'їздом КПРС «Основних напрямках розвитку народного господарства СРСР на 1976—1980 роки» вказано на необхідність «активніше впроваджувати в учебний процес технічні засоби та нові методи навчання...». Це відповідало завданням знаходилось та продовжує знаходитись у центрі уваги колективів вищих училищ закладів.

У Звітній доповіді ХХVI з'їзду КПРС товарищ Л. І. Брежнєв підкреслив необхідність змін у системі вищої та середньої спеціальної освіти, необхідність підвищити якість викладання.

У вік науково-технічної революції другої половини ХХ сторіччя обсяг інформації подвоюється кожні 8—10 років, кожні 15 років змінюються наші спеціальні знання, та кожні 5—7 років — прикладні.

Бурхливий ріст обсягу знань, їх досить швидке «старіння» вступають у протиріччя зі строками навчання, збільшувати які недоцільно.

Одним із шляхів подолання цього протиріччя є широке використання можливостей сучасної техніки з метою інтенсифікації учебного процесу. Технічні засоби та пристрії навчання дозволяють мовби розширити рамки аудиторії, з допомогою демонстраційних приладів залимувати або прискорити

біг часу, зробити видимим незриме, спостерігати небезпекні процеси, імітувати будь-які ситуації.

Постійне використання техніки у побуті, звичка отримувати велику кількість інформації з допомогою телебачення, радіо, кіно, програвачів та магнітофонів, технічних ігор привели до утворення у сучасної людини певних стереотипів у пізнанні. Ці навички потрібно максимально використати в учебному процесі.

Які ж прилади та пристрої слід віднести до технічних засобів навчання? З нашої точки зору — це всіляка техніка: від самої примітивної, що покликана підвищити ефективність праці студентів по засвоєнню знань, умінь, навичок та праці викладача по передачі, закріпленню та перевірці знань.

З метою широкого впровадження в учебний процес технічних засобів навчання, узагальнення та поширення досвіду, пошуку нових форм та методів їх використання в університеті створено відділ ТЗН. Свою роботу відділ почав з обліку технічних засобів, що знаходяться у розпорядженні кафедр та лабораторій університету, зі з'ясування їх стану та придатності до використання. Перша перевірка показала,

що університет озброєний технічними засобами, щодо їх кількості, досить добре. До послуг викладачів та студентів 992 малих лінійних машини, окрім 11 лінгелефонів класів на 176 робочих місць, 449 магнітофонів, 256 фотоапаратів, 28 кіноустановок та 75 кінопроекторів, 97 кінокамер, 159 контролюючих машин, 71 програвач тощо. Велика кількість технічних засобів замовлена та продовжує надходити. Цією ж перевіркою встановлено, що техніка ця розділена нерівномірно — накопичена в одних підрозділах та відсутня в інших. З метою ліквідації цього недоліку вивчається досвід деяких вузів по створенню прокатних пунктів. Створення таких пунктів в університеті даст можливість більш доцільно та повно використовувати наявні технічні засоби. Але самі технічні засоби без повного методичного забезпечення не приведуть до поліпшення учебного процесу. На превеликий жаль, більшість кафедр університету ще мало уваги приділяє методичній роботі, розробці та виготовленню дидактичних матеріалів. Активізація роботи у цьому напрямку, без сумніву, піде на користь як студентам, так і викладачам.

**В. СОЛОМОНОВ,
начальник відділу
ТЗН ОДУ**

ПОЛІТ РАДЯНСЬКО- МОНГОЛЬСЬКОГО ЕКІПАЖУ УСПІШНО ЗАВЕРШИВСЯ

ПОВІДОМЛЕННЯ ТАРС

30 березня 1981 року о 14 годині 42 хвилини московського часу після успішного виконання програми спільніх досліджень та експериментів на борту орбітального комплексу «Салют-6»

— «Союз Т-4» — «Союз-39» міжнародний екіпаж у складі командира корабля Героя Радянського Союзу льотчика-космонавта СРСР Володимира Джанібекова і космонавта-дослідника, громадянина Монгольської Народної Республіки капітана Жүгдердемідіна Гуррагчі.

Мітинг проходив урочисто, піднесено.

Монгольські студенти Ундернаа (ІІ курс) та Енебаш (ІІІ курс)

вручили викладачам

пам'ятні значки в честь запуску на орбіту космічного корабля «Союз-39».

РАЗОМ У КОСМОСІ

На біологічному факультеті відбувся мітинг, присвячений запуску в космос нового міжнародного екіпажу в складі Героя Радянського Союзу полковника Джанібекова Володимира Олександровича і громадянина Монгольської Народної Республіки капітана Жүгдердемідіна Гуррагчі. Мітинг проходив урочисто, піднесено. Монгольські студенти Ундернаа (ІІ курс) та Енебаш (ІІІ курс) вручили викладачам пам'ятні значки в честь запуску на орбіту космічного корабля «Союз-39».

**А. Є. ЗАЛОГІН,
студент ІІІ курсу
біофаку.**

В комітеті ЛКСМУ ОДУ

25 березня 1981 р. у Москві відбувся VIII Пленум ЦК ВЛКСМ, який обговорив підсумки роботи ХХVI з'їзду КПРС і завдання комсомольських організацій, які витікають з рішень з'їзду та Звітної доповіді ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС товарищ Л. І. Брежнєв.

Комітет ЛКСМУ ОДУ розглянув підсумки роботи VIII Пленуму ЦК ВЛКСМ і завдання, які стоять перед комсомольською організацією Одеського університету і прийняв відповідні постанови.

У постанові, зокрема, запропоновано вивчати матеріали Пленуму ЦК ВЛКСМ в усіх комсомольських групах і на засіданнях комсомольських бюро, заплановано провести в усіх комсомольських організаціях курсів і організацій співробітників Есесоюзів комсомольські збори з єдиним порядком денним: «Рішення ХХVI з'їзду КПРС — виконаємо!» з 1 по 10 квітня 1981 року. Донести до кожного студента положення Звітної доповіді товарища Л. І. Брежнєва, матеріалів ХХVI з'їзду КПРС — це обов'язок кожного комсомольського активіста. Комітет

комсомольським бюро необхідно розробити організаційно-політичні заходи по виконанню рішень з'їзду партії, стосовно діяльності вузівського комсомолу, посилити і активізувати ідеально-політичне, трудове і моральне виховання студентів, поліпшити індивідуальну роботу, більшу увагу звернати на естетичне виховання молоді, розвивати ініціативу і самодіяльність, зміцнювати організованість і дисципліну, підвищувати авангардну роль комсомольців у праці, навчанні, громадській діяльності.

Комітету ЛКСМУ, комсомольським бюро університету неухильно розвивати критику і самокритику, поліпшити контроль і перевірку.

Виконання поставлених завдань сприятиме подальшому ідеально-політичному зміцненню всіх ланок комсомольської організації.

За рішенням VIII Пленуму ЦК ВЛКСМ у комсомольських і пionерських організаціях країни буде проводитись огляд роботи по виконанню рішень ХХVI з'їзду КПРС. переможці будуть нагороджуватись перехідними Червоними прапорами ЦК ВЛКСМ. Комсомолів нашого університету активно вклопачається у цей огляд.

ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«Боротьба за умі і серця людей; ХХVI з'їзд КПРС про актуальні завдання ідеологічної роботи у розвинутому соціалістичному суспільстві», — під такою назвою в будинку вчених відбулась міжвузівська теоретична конференція, організована кафедрою наукового комунізму Одеського державного університету.

Конференцію відкрила старший викладач кафедри наукового комунізму М. М. Чистякова.

Було заслушано доповіді, підготовлені студентами і викладачами: О. Антонюк, студентки IV курсу філологічного факультету «ХХVI з'їзд КПРС про посилення ідеологічної боротьби на сучасному етапі»; П. Вой-

цеховського, викладача «Українські буржуазні націоналісти на службі буржуазної пропаганди»; О. Турчака, студента V курсу філологічного факультету РГФ, «Сіонізм і молодь»; А. Мацкіної, студентки V курсу філологічного факультету РГФ, «Проблеми культури в ідеологічній боротьбі»; О. Новикової, студентки IV курсу Одеського інженерно-будівельного інституту, «Значення праць товариша Л. І. Брежнєва в ідеологічній роботі по-комуністично-му вихованню молоді»; Є. Степанова, студента IV курсу філологічного факультету, «Роль комсомолу в ідеологічній роботі з молоддю».

**Є. СТЕПАНОВ,
студент IV курсу
філфаку.**

ВИЩЕ ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

Змагання академгруп

Соціалістичне змагання — жива творчість мас, патріотичний рух, що ґрунтуються на високій свідомості й ініціативі радянських людей, могутній засіб мобілізації трудящих на втілення в життя планів комуністичного будівництва. Воно допомагає виявляти і приводити в дію резерви виробництва, підвищувати ефективність і якість роботи, є дійовим засобом заличення трудящих до управління виробництвом, виховання комуністичного ставлення до праці.

(Із Постанови ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про всесоюзне соціалістичне змагання за успішне виконання і перевиконання завдань одинадцятої п'ятирічки»).

СКЛАДОВІ УСПІХУ

Ось вже третій рік ми навчамось на біологічному факультеті Одеського університету. Сьогодні ми — це 4 група III курсу, позаду перші невдачі і труднощі, перші перемоги, а головне — ми відчули впевненість у собі, у вірності обраній професії. Поряд з цим було й інше, становлення нашого колективу, формування кожного окремо і всіх разом.

Коли комітет комсомолу оголосив змагання між академгрупами за право називатися групою імені ХХVI з'їзду КПРС, комсомольці групи з великим натхненням включилися в нього. Сьогодні, коли наша група визнана кращою у соціалістичному змаганні на факультеті, хочеться поділитись з усіма складовими успіху.

Перш за все, хочеться сказати про Гафію Передерій, нашого комсомольського ватажка, надійного товариша і помічника у будь-якій справі. Вона впевнено повела за собою всю нашу невеличку комсомольську організацію.

Слід зазначити, що комсомольські групи не залишають поза увагою будь-яку діяльність.

Всі члени групи займаються науковою роботою. А Олена Щегельська, наприклад, керує науковим гуртом при кафедрі фізіології людини. Ігор Тимофесев та Олена Кац — автори художньої самодіяльності курсу, вони відстоюють честь факультету на оглядах художньої самодіяльності. Не за-

лишається поза нашою увагою і шефська діяльність. Нас завжди з радістю чекають у ТУ № 12. Велику організаторську роботу по організації громадсько-політичної практики проводить Олена Журавльова.

Жоден спортивний захід не відбувається без нашого пристрасного шанувальника спорту — Володі Туркіна. Він же — відповідальний за проведення політінформацій у групі.

На належному рівні організована у нас інтернаціональна робота, адже поруч з нами навчається 7 студентів із зарубіжних країн.

Сьогодні для нас — головне завдання навчатись, а тому, весь актив групи націлює всіх на систематичну роботу під час семестру. У нас кожен прийде на допомогу іншому, порадить, підтримає, націлить — ось що й зміцнює нашу дружбу. І як результат — 4 комсомольці склали сесію лише на «відмінно», троє — з однією оцінкою «добре». Ми дуже раді і успіхам наших іноземних друзів, четверо з яких склали останню сесію без трийок.

І сьогодні, коли весь народ, натхнений рішеннями ХХVI з'їзду партії, працює над виконанням плану первого року 11-ї п'ятирічки ми запевняємо, що докладно всіх сил, щоб виправдати високе звання.

С. ГУНЬКО,
староста групи.
III курсу біофаку.

ВСЕ РАЗОМ, ВСЕ «УГУРТІ»

Коли я думаю про справи своєї З групи (філфак, III курс, українське відділення), то завжди згадую пристрасні слова Лесі Українки, сказані нею ще в молоді роки: «Одній не важко збитися з путі, та важко з неї збитись у гурті». І сказано це дуже добре, і звучить так сучасно! А згадала я Лесю Українку саме тому, що наша група нещодавно в ювілейні дні провела в своєму гуртожитку вечір, присвячений видатній українській поетесі. А ще раніше — О. Блоку. А цими днями організували кілька змістовних бесід про рішення ХХVI з'їзду КПРС — фактично... мріяли — гаряче, пристрасно, як це властиво тільки комсомольській молоді, — про завтрашнє майбутнє нашої Батьківщини. І так завжди і в усому — разом, групою, гуртом. Чи то плідна, піднесена робота на полях або на будівництві VII гуртожитку, чи підготовка до зимової сесії, активна участь в гуртках з теорії літератури, мови, політкономії. «Спільні турботи, спільні мрії, спільна праця — в цьому і є справжній сенс дружби, навчання, життя дерзань», — часто повторює нам чудовий куратор Людмила Анатоліївна Коваленко.

Група старається в усому проявити себе якнайкраще. Я не хочу сказати, що колектив уже повністю сформувався, що в його житті немає недоліків, прикроїв. Ще мало в нас, на жаль, відмінників, ряд товаришів ще ніяк не можуть звільнитись від «трійки», з тим активісти ведуть постійну боротьбу, та основний кістяк — 16 студентів — вчиться тільки на «відмінно» і «добре». І всі — активісти, значить жити наші повнокровне, змістовне, проходить на високому рівні, бо, керуючись ідеями величного часу, ми теж не хочемо стояти останньо.

Тож так багато в групі цікавих справ!

Особливе піднесення викликає шефство над школярами, що переростає в творчу дружбу. Ми разом випускаємо шкільну стіннівку, проводимо полігодини, виховні години, в чому відзначились, зокрема, заступник комсорга класу О. Трикуліч, член бюро КСМ курсу Н. Федорончук, активісти Буга, Шламенюк. Майже всі студенти прочитали для учнів лекції на міжнародні та морально-етичні теми — і, до речі, не тільки в школі, а й на деяких підприємствах міста. Допомогли учням провести вечір Лесі Українки, в чому добре проявили себе студенти А. Козаченко, В. Павліченко, Н. Чорновалюк (профорг), В. Белей, М. Жук. В багатьох справах групи творчу ініціативу проявляють також В. Чорненька (політсектор), Т. Синюкова (член редколегії «Комсомольського прожектора» курсу), Г. Кузьміна (староста), О. Мірчук (культорг) та інші.

До школи ми звикаємо вже сьогодні, щоб пізніше, коли прийдемо сюди вчителями, не було боязко і мотивовано, адже тут життя цікаве тільки для тих, хто розуміє його глибинну стихію, хто загартованій ідейно та душевно настільки, що може сміливо нею... управляти. А ще коли твердо знаєш, що виховання на прикладах геройчного минулого, засвоєння і примноження молоддю революційних, бойових і трудових традицій радянського народу, виховання комуністичної ідейності являє собою стержень формування особистості нової людини. І що школа для тебе — це і є твое справжнє життя і покликання.

Н. ОСТРОВСЬКА,
комсорт групи.

ВИВЧАЄМО, АНАЛІЗУЄМО

Серйозно готувались до першого заняття по вивченю матеріалів ХХVI з'їзду КПРС учасники теоретичного семінару вищої ланки — працівники адміністративно-господарчої частини (керівник доцент кафедри історії КПРС Я. М. Штернштейн). Питання партійно-політичної освіти спеціально розглядалось на розширеному засіданні партійного бюро, обговорювалось на партійних зборах.

Перша тема була присвячена міжнародній політиці КПРС, тобто першому розділу Звітної доповіді ЦК КПРС ХХVI з'їзду партії, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєв.

Заняття семінару відкрив секретар партійного бюро АГЧ тов. Дедякін Г. Є. Потім виступили тт. В. Д. Волошановський, М. В. Глушченко, П. Г. Рижиков та інші. Вони говорили про розвиток світової соціалістичної системи, про співдружність країн соціалізму і світового комуністичного руху.

Керівник семінару Я. М. Штернштейн підвів підсумки заняття.

I. РИНДЕНКОВ,
староста.

НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ

Урок пропаганди матеріалів ХХVI з'їзду КПРС на німецькій мові пройшов у 2 групі II курсу юридичного факультету.

Велику допомогу у підготуванні і проведенні уроку надала студентам викладач Ш. М. Жовінська.

Особливо цікавими були виступи В. Мосого, В. Пузеря, Ю. Олянчука. Вони розповіли про початок і роботу з'їзду, охопили основні положення Звітної доповіді ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС, товариш Л. І. Брежнєв, доповіді Голови Ради Міністрів СРСР М. О. Тихонова про Основні напрями розвитку народного господарства на 1981—1985 роки і на період до 1990 року.

З. ШОНІЯ,
культорг II курсу
юридичного факультету.

НА ЗАПИТАННЯ ВІДПОВІДАЄ СТАРОСТА

Існує думка, що та група, в якій студенти прагнуть одержати по можливості як найбільше інформації, використовуючи і учебний процес і різні форми самоосвіти, тобто — всебічно розвиваючись, завжди передова, бо відзначається, крім того, ще й духом дружелюбності, постійною готовності допомогти кожному в важких випадках. А от староста першої групи другого курсу фізичного факультету Нузгар Камічава не зовсім згоден з цим твердженням, про що сказав у розмові з кореспондентом «ЗНІК». Чому ж?

— Тому що і в нашій групі прагнення одержати максимум знань теж відчути — скрізь і в усому. Що не студент, то й особистість: фізик чи астроном за похиланням, а за хоббі — історик науки, культури, знавець спортивних новин, навіть музикознавець, аматор художньої самодіяльності і т. д. 1 група в цілому на хорошому рахунку і добре, в часно виконує всі громадські доручення, іде в ногу з часом?

— Це так. Але мене бентежить відсутність міцної дружби, спаяності в колективі. Ми, на жаль, — ще не ансамбл. Відчуваю якийсь брак спільних інтересів за межами аудиторії. Одні студенти — одесити, інші живуть в гуртожитку, треті квартирують за містом, в кожного своє життєві і культурні плані, а плану для духовного спілкування між собою немає. Не з'являється щира внутрішня потреба ра-

зом піти в музей, обговорити новий фільм, книгу, цікаву подію, щось незвичайне влаштувати для всіх, крім, правда, днів народжені. Культург Ільницький багато що планує, та воно не виконується. Навіть на спортивні змагання на першість по курсу чи факультету свої ж товариші часто не приходять. Не цікаво? Не потрібно?

— Тут, по-моєму, сама за себе говорить слабкість вашого активу, його невміння, (а частково, значить, і небажання!) працювати так, щоб захоплювати інших. Ви кажете: хороша група, але немає духовного спілкування... Чи не іронічно звучить це твердження?

— Ні, не іронічно. Якось я в газетах виглядав, що в одному інституті одна з груп запрошувала всіх студентів взяти участь в диспуті «Твій сучасник». Чи знаєш ти його? Комітет комсомолу затурбувався: без узгодження з ним група береться влаштовувати загальнодержавний диспут. А група ця якраз передовою і не була. Що ж трапилось? Все виявилось просто: «Набридло чекати, коли нам щось запропонують, вирішили запропонувати самі». Група ніби переродилася: студенти здружилися,

краще стали вчитись, активістами стали за душевним покликанням, бо після диспути відчули — можуть жити і працювати по-іншому. Ось саме такого колективного дерзання і немає ще в нашій групі. Такого, як, наприклад, в групах на III курсі, де студенти постійно живуть з якимось невгаваючим піднесенням.

— Ви навели повчальний приклад, тільки тут напрощується ще один висновок: основну роль в згуртуванні тієї групи зіграли не всі студенти, як ви думаете, а — найбільш принципові і активні. І комсортом був, очевидно, дуже авторитетний товариш. Тобто — серед молодді підспудно вже йшла творча напруженна робота в певному напрямі, а диспут тільки виявив її в яскравій формі. Не диспут, отже, сам по собі став славним початком нового життя колективу. Так що всі недоліки вашої групи треба заразувати в першу чергу активістам. Колектив не має право жити нецікаво і безкрило, бо екзамен «бути людиною» чи не найважчий з усіх екзаменів, які доведеться складати в житті.

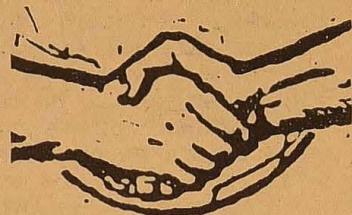
— Я згоден. Спробуємо. Поборемось за самих себе! Бесіду вів А. БОСОВ.

Цій визначній події була присвячена ювілейна науково-теоретична конференція, яка була підготовлена обласною організацією товариства «Знання» разом з організацією товариства «Знання» нашого університету. Перед багаточисленними учасниками конференції виступили провідні вчені фізичного факультету професори В. М. Адамян, В. М. Білоус, В. В. Маляров, В. А. Пріснов, декан факультету доцент Г. Г. Чемересюк.

У своїх виступах доповідачі розповіли про працю С. І. Вавілова у галузі фізичної оптики, історії науки та філософії, про його глідну науково-організаційну діяльність.

Т. НЕЧАСВА,
член НМР по пропаганді наукових знань обласної організації товариства «Знання».

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНАЯ СТРАНИЦА

Кем бы ты ни был, откуда бы не приехал, какую бы страну не представлял — сегодня ты не можешь быть в стороне от основных проблем современного мира. От тебя, молодого человека, зависит, каким путем пойдет человечество, с чем оно войдет в XXI век. Сегодняшним молодым предстоит определять направления развития мирового сообщества. Мир — понятие однозначное, ему нет альтернативы. Мир — это право на жизнь; на солнце, на продолжение жизни, война — конец жизни, катастрофа, грозящая гибелью всему человечеству. Поэтому сегодня не может быть равнодушных к судьбе нашего общего дома — планеты Земля, все, каждый, должны интересоваться событиями, определяющими ход мирового развития.

Таким событием стал XXVI съезд КПСС. С огромным интересом и надеждой прислушивались к голосу Москвы, в дни его работы, люди всей земли. И он оправдал их надежды.

Решения XXVI съезда КПСС вызвали горячую поддержку и одобрение всех прогрессивных людей мира. Об этом говорили представители различных стран — студенты ОГУ, собравшиеся за «Круглым столом» редакции газеты «За научные кадры».

Встречу за «круглым столом» открыла секретарь партбюро деканата по работе с иностранными учащимися кафедры русского языка как иностранного Л. П. Рущак. Затем своим мыслям в связи с решениями

ДРУЖБЕ КРЕПНУТЬ В ВЕКАХ

ЗА МИР, ЗА СЧАСТЬЕ НАРОДОВ

КРУГЛЫЙ СТОЛ «ЗНК»

Наша борьба за укрепление мира, за углубление разрядки международной напряженности — это прежде всего борьба за то, чтобы обеспечить советскому народу необходимые внешние условия для решения стоящих перед ним созидательных задач. Этим мы решаем и проблему поиска всемирного характера. Ибо нет сейчас ни для одного народа вопроса более существенного, более важного, чем сохранение мира, чем обеспечение первого права каждого человека — права на жизнь.

(Л. И. БРЕЖНЕВ. Из Отчетного доклада ЦК КПСС XXVI съезду КПСС).

XXVI съезда КПСС поделились студенты.

— Мы горды, что находясь в Советском Союзе во время работы XXVI съезда КПСС. Решения съезда, обсуждение проблем современного мира важны для коммунистов всех стран, — сказал представитель Кубы Карлос Малина Сото. — Отчетный доклад — важнейший документ с анализом самых важных проблем и путей их решения во всем мире. Что особенно важно — реальность перспектив, оптимизм советского народа.

Мысль Карлоса продолжил его соотечественник Хулио Торрес:

— В работе XXVI съезда КПСС принимала участие делегация Компартии Кубы во главе с Первым секретарем ЦК товарищем Фиделем Кастро. На всю жизнь запомнился мне его приезд в Одессу, посещение Ильичевска — морских ворот на Кубу, выступление на митинге в Одесском оперном театре.

— Мы с большим вниманием следили за работой XXVI съезда КПСС. Ведь он определял и дальнейшее развитие отношений СССР с Монголией, — сказала студентка из МНР Б. Байгальма. — Благодаря интернациональной помощи СССР наша страна смогла за короткий срок совершил огромный экономический и соци-

альный шаг вперед. Примеры истинного интернационализма и сотрудничества мы видим везде. Сегодня это стройка Эрдэнэт и, конечно, космический полет первого монгольского космонавта.

Слово берет представитель Маврикия Фейсал Буду:

— Можно без преувеличения сказать, что XXVI съезд КПСС ожидала люди всего земного шара. Его решения одобряют народы всех стран мира, они касаются всех, особенно в части международной политики. В Отчетном докладе, выступлениях делегатов очень ясно сформулированы проблемы и намечены пути их решения.

Заявление о том, что СССР будет и в дальнейшем поддерживать прогрессивные движения, помогать освободившимся странам в развитии их экономики, подготовки кадров, вселяло надежду в сердца многих миллионов людей. Это особенно важно именно сейчас, когда новое руководство США взяло курс на обострение международной обстановки, поддержку антинародных режимов.

— На XXVI съезде КПСС вновь была четко сформулирована линия СССР на продолжение политики мира, стремление к тому, чтобы человечество развивалось по пути мира, чтобы отношения между странами определяли сотрудничество, разрядка,

сказал Рам Нарайан (Индия)

— Отношения между Индией и СССР показывают всему миру возможности дружбы соседних народов. Большим шагом в укреплении дружбы индийского и советского народов стал последний визит Генерального секретаря ЦК КПСС товарища Л. И. Брежнева в Индию.

Мы, как и все народы региона, заинтересованы в том, чтобы Индийский океан стал океаном мира. Поэтому горячо поддерживаем мирные инициативы СССР и решения XXVI съезда КПСС.

Сотрудничество и помощь СССР Республике Конго — яркий пример возможностей, которые дает дружба народов. Народная власть и Конголезская партия труда многое делают для построения социализма, для улучшения жизни конголезского народа. Необходимо помочь братского советского народа.

И в плане подготовки специалистов, и содействии в строительстве предприятий. Это и новая лаборатория для научных исследований.

Съезд коммунистов СРСР имеет огромное международное значение, так как определил пути развития человечества, решенные основных проблем, стоящих перед ним.

Все выступавшие были единны в своем мнении: XXVI съезд КПСС оказал огромное влияние на развитие мирового сотрудничества, его решения способствуют достижению прочного, справедливого мира, помогают народам идти путем сотрудничества, дружбы и социального прогресса.

Редакция благодарит всех выступавших за «круглым столом» за участие в беседе.

В ПОМОЩЬ СТУДЕНТАМ

Иностранным студентам адресовано пособие «Русский язык. Методические рекомендации и изучению материалов XXVI съезда КПСС в иностранной аудитории». Оно создано кафедрой русского языка как иностранного совместно с кафедрой истории КПСС.

Авторы этого пособия — доцент М. Ф. Туртунова и старший преподаватель Е. В. Гогунский. Рецензент — доцент В. И. Шамко. Тексты и упражнения к ним помогут студентам лучше освоить материалы съезда.

* * *

Многие иностранные студенты на протяжении всей учебы не только отлично и хорошо усваивают изучаемый материал, но и активно участвуют в работе научных кружков.

За период учебы в Одесском университете студента из Индии Гита Чоудхури проявила глубокий интерес к изучаемым предметам и склонность к самостоятельным научным исследованиям, участвует в работе научного студенческого общества. Вот почему кафедра полимеров и коллоидов и Совет химического факультета рекомендуют ее в аспирантуру.

Сейчас Гита Чоудхури готовится к докладу на конгрессе, который будет проходить под девизом: «Студент и научно-технический прогресс» и состоится в начале апреля в академгородке Сибирского филиала Академии наук СССР в Новосибирске.

ная память о подвиге солдата.

Вместе с Ольгой учится в пединституте и приехала на стажировку в Одессу Эржебет ФЕЛЬДЕШИ:

— В моем родном селе Кишкунлацхазе, которое находится недалеко от Будапешта, на берегу Дуная, тоже есть место, очень дорогое для всех нас, — там находится могила советских солдат-освободителей. Мы тоже ухаживали и заботились о могиле, переписывались с семьей одного из солдат — Михаила Черткова.

Я очень обрадовалась, когда узнала, что едем на стажировку по русскому языку в Одессу. Здесь я смогла встретиться с семьей героя, рассказать о нашей жизни, о том, как венгерские пионеры хранят память о солдатах, которые принесли народам свободу.

И сегодня по праздникам пионеры несут цветы на могилу советских солдат. В школе проходят открытые уроки, дети читают стихи.

Во время встречи с семьей солдата мы поняли, какое это горе — война и как нужна дружба народам, чтобы люди всегда жили счастливо.

В Будапеште, на горе Геллерт возвышается 40-метровый Монумент Освобождения. Женщина — символ Свободы — держит в руках пальмовую ветвь, символ мира. Перед нею — советский солдат, принесший освобождение. По бокам еще две фигуры: одна символизирует победу над силами разрушения и гибели и другая — прогресс и мирное строительство. Это символы настоящего и будущего.

А. КУЗМИН,

старший преподаватель кафедры русского языка как иностранного

РУССКАЯ МАМА ВЕНГЕРСКИХ ДЕТЕЙ

4 апреля в Венгрии большой праздник — День освобождения. 36 лет назад советский солдат ценой своей крови и жизни принес братскому народу свободу от фашизма, завоевав право на счастливую жизнь.

Земля залечила раны войны, выросли дети и внуки тех, кто не дожил до самого знаменательного дня XX столетия — 9 мая 1945 года. Но пока живут участники и свидетели тех событий, их дети и дети детей, остаются и живут в сердцах боль и память. Боль жен, детей, внуków и память и благодарность освобожденных народов.

Среди имен героев, выбитых на мраморе памятников ВНР, немало и имен одесситов. О дружбе родных освободителей с жителями городов и сел Венгрии, о памяти, заботе о могилах, где лежат солдаты — наш рассказ.

Есть, видимо, какая-то высшая справедливость в том, что самые большие, самые светлые праздники приходятся на весну. Весна — это обновление, начало нового цикла природы, это праздник души человека.

В Миндсенте, что в Чонградской области, в 40 километрах от Сегеда, весна приходит рано. А с нею — радостные заботы подготовки к празднику. Здесь он приходит особенно торжественно: открытый урок по русскому языку, пионерские сборы со стихами, песнями. И, конечно, в эти дни особое внимание могиле советских солдат. Дети стараются, они хотят сделать приятное, заслужить благодарность своей русской мамы — жены погибшего при освобождении села солдата Леонида Свирида, Натальи Ивановны и ее сына Евгения Леонидовича.

Да, русская мама. Так называют Наталью Ивановну и учительница русского языка Мария Лудани, и все де-

ти. Еще: «Дорогая мама» в письмах.

«Дорогая мама! Мы все Вас очень ждем! Приезжайте к нам, мы проведем такие же чудесные дни, как в 1976 году. Жители нашей деревни всегда спрашивают, когда же Вы опять к нам приедете?» — так пишет в одном из писем учительница.

Наталья Ивановна приезжала трижды, побывала в селе, ставшем для нее родным не только потому, что там лежит самый дорогой человек, но и потому, что на венгерской земле она нашла людей, ставших близкими ей. И к ней, как к родной, едут гости. Едут к близкому человеку, едут к маме.

Мы сидим в небольшой ее комнатке на Молдаванке, солнце празднично красит старую мебель, играет в зеркальцах старинного (теперь сказали бы «в стиле ретро») шкафа.

Наталья Ивановна рассказывает:

«В июне 1944-го мой муж вместе со своим команди-

ром М. П. Мельничуком приехал на короткое время домой. Это была наша последняя встреча. Потом я получала письма.

Осенью 44-го у села Миндсент шли ожесточенные бои. В одном из них при форсировании Тиссы мой муж погиб. Осколок попал в сердце. Об этом мне рассказал Михаил Прокофьевич, его командир, который был рядом. Он же сообщил, что похоронили мужа в братской могиле села.

Многие представители Миндсента побывали в Одессе, посетили мой дом. Они всегда интересуются нашей жизнью, здоровьем, привозят подарки от друзей. И мы не оставляемся в долгу: посыпаем книги, учебники, журналы, газеты — все, что поможет венгерским пионерам изучать русский язык.

Наша дружба продолжает. И мне, потерявшей во время войны самого дорогого человека, хочется сказать еще раз: пусть всегда будет мир и дружба между народами, пусть больше никогда люди не узнают ужасов войны.

Мы встречаемся и с семьей М. П. Мельничука. Снова вспоминаем тяжелые дни войны, радуемся, что молодежь живет, не зная горя».

Говорит Ольга Домонкоша, студентка Сегедского пединститута:

«Мы познакомились с Натальей Ивановной в 1976 году. Я училась тогда в школе, была звеневкой пионер-

ского отряда. Как многие пионеры в Венгрии, мы заботились о могиле советских солдат, которые погибли в боях при освобождении нашего села. Мы узнали, что вдова и сын одного из солдат — Леонида Свирида — приезжают к нам в гости.

Мы видели горе и радость людей, которые нашли эту могилу. Мы поняли их горе, и они стали нам гораздо ближе.

Пионеры, которые пять лет назад встречали Наталью Ивановну и Евгения Леонидовича, уже выросли, закончили гимназию, училища, многие уже работают, но связь с советскими друзьями не прекратилась. Мы продолжаем переписываться с ними, встречаемся. И сейчас я очень рада, что приехала в Одессу, в университет на стажировку по русскому языку. И, конечно, здесь я встретилась с нашей мамой — Натальей Ивановной и ее сыном. Новая встреча была очень приятной.

Много, очень много могил советских солдат на венгерской земле. И всюду — любовь и уважение, благодар-

ность. В Будапеште, на горе Геллерт возвышается 40-метровый Монумент Освобождения. Женщина — символ Свободы — держит в руках пальмовую ветвь, символ мира. Перед нею — советский солдат, принесший освобождение. По бокам еще две фигуры: одна символизирует победу над силами разрушения и гибели и другая — прогресс и мирное строительство. Это символы настоящего и будущего.

А. КУЗМИН,

старший преподаватель кафедры русского языка как иностранного

5 КВІТНЯ - ДЕНЬ ГЕОЛОГА

РОМАНТИЧНА ПРОФЕСІЯ

5 квітня — професіональне свято радянських геологів. Свято тих, хто, виконуючи рішення ХХVI з'їзду партії про вивчення надр і копалин країни, бурил найглибшу в світі Кольську свердловину, нарощує запаси нафти і газу в Західному Сибіру, веде пошуки і розвідку нових місцезнаходжень твердих корисних копалин та підземних вод.

Час ставить перед геологами нові завдання. Інженерна геологія, що народилася лише кілька десятиліть тому, швидко стає фундаментальною науковою про взаємовідношення людини з земною корою. Ріст масштабів будівництва, збільшення розмірів споруджень, необхідність будувати часто в найскладніших геологічних умовах — все це вимагає підвищення точності інженерно-геологічних прогнозів. Рішення цього завдання немислимі без активного використання сучасних математичних методів, і це добре розуміють геологи

Одеського університету. На факультеті створюється спеціалізований обчислювальний центр. Велика група викладачів, наукових співробітників, аспірантів і студентів під керівництвом відомого вченого, завідуючого кафедрою інженерної геології та гідрогеології І. П. Зелінського виконує великі дослідження по розробці алгоритмів вирішення задач якісної оцінки тривкості складів в найрізноманітніших природних умовах території Української РСР.

Це одна вимога — необхідність детального врахування всіх можливих реакцій земної кори на технічну активність людини, котра все більше зростає. Геологи ОДУ беруть участь у вирішенні цих задач стосовно до проблем добування морських пісків і гідротехнічного будівництва. Геологія морського дна — постійно в центрі їхньої уваги. Крупні наукові колективи під керівництвом доцентів Г. Г. Ткаченка і

В. М. Воскобойникова займаються вивченням корисних копалин та інженерно-геологічних умов шельфів Чорного та інших морів.

Шороку із стін Одеського університету виходять 75 молодих спеціалістів з дипломами інженерів-геологів. На геологічному відділенні геолого-географічного факультету робиться все, щоб рівень їх підготовки відповідав швидкозростаючим потребам народного господарства. Серед випускників факультету — лауреати Ленінської премії Л. А. Гордієнко, В. Є. Хаджі, В. І. Степанов, лауреат Державної премії СРСР доктор геолого-мінералогічних наук Л. П. Перчук, великий спеціаліст в галузі карсту професор В. М. Дублянський та інші. Кожний із них зробив гідний внесок у вивчення надр нашої країни та укріплення її мінерально-сировинної бази.

Е. С. ШТЕНГЕЛОВ,
доцент кафедри
інженерної геології.

НАШ ФОТОКОНКУРС

Весна на півдні.

Фото Едуарда КЛАДИВА.

ФАКУЛЬТАТИВ МАРКСИСТСЬКО-ЛЕНІНСЬКОЇ ЕСТЕТИКИ

В ЛЮДИНІ МАЄ ВСЕ БУТИ ПРЕКРАСНЕ

(Закінчення.
Початок у №№ 10, 11).

Узагальнювши багатий педагогічний досвід видатних вихователів минулого (К. Ушинського, Л. Толстого), а також радянських педагогів (О. Макаренка, В. Сухомлинського та інших), можна дійти висновку, що відповідь на поставлені вище питання треба шукати саме в окремих хибах нашої виховної роботи. Як син природи, людина, очевидно, не може гармонійно розвиватися в штучних, замкнених у чотирьох стінах, відірваних від природи урбаністичних умовах. Саме в умовах природного виховання, кращі педагоги знаходили і знаходять ту ланку, за допомогою якої успішно розвивається вся складна система емоційного, інтелектуального і морального виховання. Виявляється такою висхідною ланкою є краса — справжнє першоджерело людських думок і емоцій, доброти і людяності. Через красу і за її допомогою людина навчається глибше і сильніше сприймати навколошній світ, спостерігати, думати, творчо працювати, творити добро для інших, бути справжньою людиною. Так непоміт-

но естетика переростає в етику, краса навколошнього світу — в красу моральну.

Особливо велику роль відіграє у цьому відношенні художня література, поезія, музика, театр, кіно, телебачення, які своїми кращими витворами пробуджують у людських серцях почуття людяності, примушують кожного з нас бути вимогливішим до себе, навчають володіти своїми почуттями.

Важливим показником духовної краси людини є її емоційна та інтелектуальна культура, здатність людини до конкретно-емоційного образного мислення та переживання, вміння володіти своїми почуттями. Без цього, звичайно, немисливий гармонійний розвиток особи. Адже для того, щоб людина навчилася пізнавати істину, розкривати істину, розкривати в предметах і явищах реальної дійсності причинно-наслідкові зв'язки і закономірності, потрібно спочатку навчити її образного бачення світу, як бачення більш цілісного за абстрактно-понятійне.

Бо якщо під впливом краси людина навчилася мріяти, можна вважати, що вона навчила мислити — адже творча

яута, фантазія є найактивнішою формою мислення, що охоплює всі сфери духовного життя людини: її розум, почуття, волю. «Даремно думають», — зазначав В. І. Ленін, — що вона (фантазія — П. Г.) потрібна тільки поетові. Це дурний забобон! Навіть у математиці вона потрібна, навіть відкриття диференціального і інтегрального числення неможливе без фантазії. Фантазія є якість найбільшої цінності».

Для розвитку образного мислення дуже багато значить обізнаність людини зі світом мистецтва, її активна участя у художній самодіяльноті тощо. Як відомо, мистецтво, знайомлячи людину з тисячолітніми надбаннями естетичних цінностей, значно розширює її художню культуру, виховує у неї кращі естетичні смаки і вподобання. Надаючи величезної уваги формуванню активного творчого мислення, ми тим самим успішно перетворюємо в житті ленінську настанову щодо пробудження в людях художників, а не пасивних спостерігачів дійсності.

Проблема виховання творчих здібностей людини дуже гост-

НА ПРИЗ «ЗНК»

Відбулись змагання зі спортивного орієнтування на приз газети «За наукові кадри», які проводились у лісопарку на схилах «Отрады». В змаганнях взяло участь 17 чоловічих і 17 жіночих естафетних команд. У впертій боротьбі перемогла 1-а чоловіча команда геолого-географічного факультету (Микола Гирба, Віталій Багнюк, Георгій Герт), а серед жіночих команд 1-а жіночі команда механіко-математичного факультету (Неля Чорна, Олена Клименко, Віра Катюжанська). Чоловіча команда механіко-математичного факультету виборола друге місце, а дівчата з геологічного посили третьє, що визначило долю головного призу.

Перше місце і приз за перемогу у загальнокомандній першості виборола команда механіко-математичного факультету, що й стало дарунком спортсменів своїм колегам до Дня факультету.

Далі призові місця розподілились таким чином: II місце — ГГФ, III місце — РГФ.

IV місце — філологічний факультет, V місце — біологічний, VI і VII місця поділили команди хімічного і фізичного факультетів. Інші факультети своїх команд на змагання не виставили, це свідчить про слабкий рівень спортивної роботи на цих факультетах.

Серед гостей досягла успіху команда ветеранів та команда Одеського електротехнічного інституту зв'язку імені Попова. Змагання проходили в чудовий весняний день. Визначені переможці, Покільки ті, хто в спортивний боротьбі навіть і прийшов до фінішу не з перших, отримав величезний заряд енергії, позитивних емоцій.

Суддійська колегія висловлює надію, що змагання на приз «ЗНК», які вже стали традиційними, і надалі будуть збирати велику кількість прихильників бігу з компасом та картою.

В. КОВАЛЕНКО,
головний суддя змагань.

НОВІ ВИДАННЯ

В Одеському Будинку книги завжди є широкий вибір літератури з усіх галузей знань: громадсько-політичної, науково-технічної, учбово-методичної, сільськогосподарської, потномузичної, художньої, книги та альбоми по мистецтву.

Спеціалістам-філологам, викладачам, аспірантам, вчителям і студентам адресовано багато видань, які надійшли до Будинку книги:

«Последов Г. Н. Теория літератури, Учебник для університетов. — М. Вища школа.

Куницын Г. И. Общечеловеческое в літературе. — М. Советский писатель, 1980.

Автор монографії — критик, літературознавець, філософ розглядає маловідому тему — класового і загальнолюдського у літературі.

Актуальним питанням розвитку літератури присвячена книга доктора філологічних наук А. І. Хватова «Пути народности и реализма», — Л., Сов. писатель, 1980. На прикладах творчості М. Шолохова, О. Твардовського, Л. Леонова, О. Пронкоф'єва, Ю. Бондарєва автор розглядає важливі проблеми теорії і практики радянської літератури.

Всі ці книги можна придбати у відділі учбово-методичної літератури Будинку книги: вул. Дерибасівська, 27.

промислової продукції, нарешті, для гармонізації предметного та духовного світу людини. Естетичні закони стають таким чином важливим фактором створення найкращих умов людського буття, надійним і ефективним інструментом соціального управління і розвитку.

Розв'язання проблеми соціального управління і прогностування дає людству можливість успішно здійснити в недалекому майбутньому приналежні такі грандіозні завдання: накопичити величезну кількість суспільно-цінної наукової і технічної інформації і на цьому

грунті створити таку матеріально-технічну базу суспільства, яка забезпечила б людині практично необмежену свободу стосовно природи. Проте кінцевою метою всіх цих науково-технічних звершень є розв'язання найважливішої проблеми — створення справді людяного, комуністичного суспільства, основною метою якого

стане формування всебічної і гармонійно розвиненої людини — людини великої душі, таланту і краси.

П. ГАВРИЛЮК,
кандидат філософських наук.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13,
внутрішній 841 (з міста
206-841).

270100, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).
Друк. вид. «Чорноморська комуна» Одеского обкому Компартії України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 3595.